

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ UMCS W 1980 ROKU

Kolejny, 36 rok działalności Biblioteki Głównej UMCS w Lublinie upłynął na realizacji zadań statutowych oraz na dalszym doskonaleniu form i metod pracy. W tym czasie zbiory biblioteczne wzbogaciły się o 111 321 pozycji osiągając na koniec 1980 roku 1 777 882 woluminów i jednostek obliczeniowych. Ich wartość poznawcza służyła nauce i dydaktyce. Współdziałając z uczelnią w procesie dydaktyczno-naukowym, Biblioteka upowszechniała nadto zdobycze wiedzy, nauki i kultury w szerokich kręgach społeczeństwa miasta i regionu.

O roli jaką odgrywa biblioteka naukowa w środowisku akademickim świadczą liczby czytelników i udostępnień. Są one imponujące. W 1980 roku 21 717 czytelników sięgnęło po 620 027 książek i czasopism.

Biblioteka naukowa, obok podstawowych zadań w zakresie gromadzenia, opracowania, udostępniania i przechowywania księgozbioru, spełnia jeszcze wiele innych, niezwykle ważnych funkcji. Organizuje biblioteczny warsztat pracy na potrzeby nauki i dydaktyki, upowszechnia wiedzę i wyniki badań naukowych poprzez wydawnictwa informacyjne, wystawy i odczyty, kształci studentów w zakresie przysposobienia bibliotecznego, prowadzi samodzielnie lub wspólnie z innymi bibliotekami i instytucjami naukowymi prace badawcze z dziedziny wiedzy o książce, wykonuje prace dokumentacyjne i bibliograficzne, koordynuje pracę sieci bibliotecznej uczelni, współtworzy narodowy zasób biblioteczny dorobku kultury polskiej oraz organizuje, działający na zasadzie sprzężenia zwrotnego, szeroki przepływ informacji naukowej.

Przegląd wyników tak szerokiego zakresu działań ukazujemy w niniejszym opracowaniu.

Organizacja Biblioteki Głównej UMCS (tab. 1)

Jednostki organizacyjne	Zatrudnienie (liczba prac.)	Stanowiska służbowe						
		bibliote- karze dypl.	kustosze	st. bibl. bibliotek, ml. dokum.	mag. i st. mag.	inż.- -techn.	admin. i obsługi	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Dyrekcja	2	2						
Oddziały:								
Gromadzenia i Uz. Zb.	13		6	7				
Udostępniania Zbiorów	19		2	11	6			

1	2	3	4	5	6	7	8
Informacji							
Naukowej	7	2	1	4			
Rzecznik patentowy	2					2	
Zbiorów Specjalnych	9	1	3	3	1	1	
Prac Nauk. Org. i Dyd.	4	2	2				
Oprac. Dr. Zw. Nowych	14	1	2	7	4		
Oprac. Wyd. Ciągłych	7			7			
Katalogów Bibliotek	6	2	1	2	1		
Zakładowych	55	1	11	38	4	1	
Magazynów i Kons. Zb.	14		1	5	7		1
Reprografii	7		1			6	
Razem	159	11	30	84	23	10	1
+Bibl. Filii w Rzeszowie	11		3	7	1		
Razem	170	11	33	91	24	10	1
+Sam. Sekcja Admin. wraz z prac. obsługi	31						31
Ogółem	201	11	33	91	24	10	32

ZATRUDNIENIE, KWALIFIKACJE, PŁACE W 1980 R.

Zatrudnienie wg stanu na 31 XII 1979	— 200
Zatrudnienie wg stanu na 31 XII 1980	— 201
Ruch służbowy w 1980 r.:	
— zwolniło się z pracy	— 9
— korzystało z długoterminowych urlopów bezpłatnych	— 10
— rozpoczęło pracę	— 20

Pracownicy wg stanowisk i wykształcenia (tab. 2)

Wykształcenie	Ogółem Bibl. dypl.	St. bibl.	Inż.- -techn.	Admin.	Obsługa
Podstawowe	35	4	4	1	26
Średnie	51	42	4	5	
Wyższe	115	11	102	2	
Razem	201	11	148	10	26

Szkolenie:

	uczęszcza	ukończyło
a) szkoły średnie	—	—
b) szkoły wyższe	23	5
c) podypl. studia bibliot.	2	2
d) przyzakładowe	159	ciągle

Płace według grup zawodowych (tab. 3)

Grupy zawodowe	Liczba zatrudnionych	Średnia płac wszystkich składników wraz z dod. kwotowym w zł
Magazynierzy, st. magaz.	24	4316
Mł. bibliotekarze, mł. dokument.	36	3962
Bibliotekarze	34	4758
St. bibliotekarze	21	5182
Kustosze	33	6603
Bibliotekarze dyplomowani	11	8629
Prac. inż.-techniczni	10	4689
Prac. administracji	6	4961
Prac. obsługi	26	4009
Razem średnia płac wszystkich grup	201	5027

KOLEGIA I KOMISJE BIBLIOTECZNE

REKTORSKA KOMISJA BIBLIOTECZNA

Przewodniczący: prof. dr Zbigniew Lorkiewicz.

Członkowie: prof. prof. Kazimierz Myśliński, Andrzej Nowicki, Mieczysław Subotowicz, doc. doc. Marceli Klimkowski, Lechosław Siejak, dr Zdzisław Kowalski, mgr Stefan Pawelec. Sekretarz: mgr Joanna Miketta.

Komisja czuwała nad realizacją zadań statutowych Biblioteki, głównie w zakresie polityki gromadzenia i udostępniania zbiorów, rozdzielała dewizy na prenumeratę czasopism i zakup książek oraz wspomagała dyrekcję w jej staraniach o poprawę bazy materialnej.

KOLEGIUM DYREKCJI

Przewodniczący: dr Zdzisław Kowalski, dyrektor.

Członkowie: mgr mgr Stefan Pawelec — zastępca dyrektora, Stanisława Wojnarowicz (do 31 I 1980 r.), Ewa Bandura (od 28 I do 29 IX 1980 r.) — przedst. ZNP, Henryk Grocholski (od 29 IX do 14 XII 1980 r.), Jadwiga Szymkiewicz (od 14 XII 1980 r.) — przedst. NSZZ „Solidarność”, Wiesła-

wa Gmiterek (od 29 X 1980 r.) — przedst. ZNP i PSW, Stanisław Gna-
tiuk — sekretarz POP PZPR, Helena Ryszko — przew. SZMP.

Wśród wielu problemów, jakimi głównie zajmowało się Kolegium, dominowały sprawy: organizacyjne, kadrowe, analizy i oceny poszczególnych stanowisk pracy, awansów, rozdziału funduszu nagród, koordynacji międzyoddziałowej, przeglądu zasobów i zasad udostępniania druków zastrzeżonych „resów”, itp. Kolegium odbyło 6 protokółowanych posiedzeń.

KOMISJA SZKOLENIOWA

Przewodnicząca: mgr Krystyna Bilka.

Członkowie: mgr mgr Lidia Kijak, Helena Ryszko, Joanna Wasilewska, Stanisława Wojnarowicz.

Działalność Komisji koncentrowała się w szczególności na sprawach szkolenia przyzakładowego oraz kwalifikacji i ocenie kandydatów na studia dla pracujących.

KOMISJA PRAC DYDAKTYCZNYCH, NAUKOWYCH I INFORMACJI

Przewodnicząca: dr Mieczysława Adrianek.

Członkowie: mgr mgr Teresa Batorska, Teresa Gaworczyk, Stefan Pawelec, Maria Wilczyńska.

Komisja skoncentrowała swoją działalność na analizie sprawności zajęć z przysposobienia bibliotecznego oraz na dokształcaniu najmłodszych pracowników Biblioteki. W związku z tym zorganizowano 40-godzinny kurs podstawowy z zakresu bibliotekarstwa dla 22 słuchaczy zakończony egzaminem końcowym, do którego przystąpiło 17 osób.

KOMISJA ZAKUPÓW, INWENTARYZACJI I LIKWIDACJI

Przewodniczący: mgr Stefan Pawelec.

Członkowie: mgr mgr Zdzisław Dobrzański, Jerzy Kotwica (od 12 V 1980), Izolda Kęsik (od 12 V 1980), Maria Wilczyńska (od 10 IX 1980), Joanna Miketta.

Komisja współdziałała z oddziałami: Zbiorów Specjalnych, Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów, Bibliotek Zakładowych w zakresie oceny celowości zakupów antykwarycznych i pozarynkowych oraz opiniowała wyniki prac inwentaryzacyjnych i formułowała wnioski w sprawie ubytków.

KOMISJA OCENY I USPRAWNIEN PRACY

Przewodnicząca: mgr Jadwiga Olczak.

Członkowie: mgr Maria Bownik, mgr Wiesława Fajks, Izolda Kęsik, Henryk Kijankowski.

Ogólna problematyka obejmowała analizę jakości pracy poszczególnych oddziałów wraz z wnioskami usprawniającymi; w szczegółowym działaniu skoncentrowano się na Oddziale Katalogów. W efekcie zwiększono znacznie liczbę szaf katalogowych i dokonano ich przemieszczenia, ułatwiając tym samym dostęp czytelnikom.

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Przewodniczący: dr Zdzisław Kowalski.

Członkowie: dr Mieczysława Adrianek, mgr Stefan Pawelec. Sekretarz: mgr Teresa Gaworczyk.

Kolegium Redakcyjne przygotowało redakcyjnie i technicznie następujące stałe wydawnictwa własne: Sprawozdanie z działalności UMCS za rok 1978/79 (rocznik), Wykaz publikacji pracowników UMCS w 1977 r. (rocznik), Biuletyn Biblioteki UMCS (rocznik), Nowości Biblioteczne (miesięcznik, ukazujący się w 2 seriach) oraz współdziałało w opracowaniu i wydaniu Przewodnika Biblioteki Głównej UMCS. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż mimo powszechnie znanych trudności technicznych i materiałowych, wymienione wydawnictwa ukazały się drukiem terminowo i w bogatszej szacie graficznej.

GROMADZENIE ZBIORÓW, KSIĘGOZBIÓR

Z nowych nabytków przybyło 18 557 wol. druków zwartych, 29 592 jednostek zbiorów specjalnych i 1771 wol. czasopism. Ponadto z wpływów lat ubiegłych objęto ewidencją, po opracowaniu, 61 401 jedn. Zestawienie przybytków, stopień realizacji zamówień importowych i zasoby obrazują tablice nr 4—6.

Przybytki Biblioteki Głównej UMCS w 1980 r. (tab. 4)

Źródła i rodzaje wpływów	1979	1980	%
1	2	3	4
Kupno	7 278	29 871 ¹	410,0
Egzemplarz obowiązkowy	18 610	13 561	72,0
Dary	3 780	4 001	105,0
Wymiana	2 265	2 487	109,0

1	2	3	4
Razem, w tym:	31 933	49 920	156,0
Druki zwarte	19 970	18 557	92,0
Zbiory specjalne	8 614	29 592	340,0
Czasopisma	3 349	1 771	52,0
Razem, w tym:	31 933	49 920	156,0
Dzieła ogólne	771	476	61,0
Ekonomia, prawo, polityka	5 666	4 125	72,0
Nauki humanistyczne	5 833	4 971	85,0
Kultura, sztuka, muzyka	9 389	5 954	63,0
Beletrystyka	5 395	2 296	42,0
Nauki mat.-fiz.-chem.	1 651	1 671	101,0
Biologia, geografia	2 596	27 742	1068,0
Technika, przemysł, transport	1 328	1 041	78,0
Medycyna, farmacja	301	316	104,0
Agronomia, weterynaria, leśnictwo	386	903	234,0
Podręczniki szkolne	633	425	67,0

¹ W tym zakupy z lat ubiegłych, których akcesję zakończono w 1980 r.

Przybytki Biblioteki Głównej nie podlegające akcesji (tab. 5)

Rodzaje	1979	1980	%
Karty dokumentacyjne	11 512	4 229	36,0
Patenty	14 651	7 860	53,0
Dokumenty życia społecznego	2 202	1 374	62,0
Razem	28 365	13 463	47,0

Liczba tytułów czasopism bieżących wpływających do:

- Biblioteki Głównej — 3840 tj. 102,0% w stos. do 1979 r.
- Bibliotek Zakładowych — 2881 tj. 100,0% w stos. do 1979 r.
- Biblioteki Filii w Rzeszowie — 308 tj. 83,0% w stos. do 1979 r.

Realizacja zamówień importowych przedstawiała się następująco:

	Biblioteka Główna	Biblioteki Zakładowe
Druki zwarte	161	514
Wydawnictwa ciągłe	36	74
Zbiory specjalne	4	40
	201	628

Inwentarz i zasoby sieci bibliotecznej UMCS w r. 1980 (tab. 6)

Rodzaj zbiorów	Stan na 31 XII 1979		Zbiory nie opar- cowane z dawnych lat ^a	Wpływ w 1980 r.		Ubytki	Stan na 31 XII 1980 r.	
	ogółem	opraco- wane		akcesjo- nowane	nie akcesjo- nowane ^b		ogółem	opraco- wane
Biblioteka Główna	Druki zwarte	450 799	449 269	3 051	18 557	874	471 533	465 445
	W tym: inwentarz „W”	22 246	22 246		1 361		23 607	23 607
	Czasopisma	203 115	203 115		9 148	12	212 251	212 251
	Zbiory specjalne	346 437	339 395	31 312	29 592	13 894	420 984	373 421
	W tym:							
	podlegające oprac. nie podlegające oprac.	346 437	339 395	31 312	29 592	8 291 ^c 5 603 ^d	415 381 5 603	373 421
Razem	1 000 351	991 779	34 363	57 297	13 894	1 137	1 104 768	1 051 117
Biblioteki Zakładowe	Druki zwarte	437 130	437 130		16 790	18 461	435 459	435 459
	Czasopisma	106 020	106 020		4 293	3 198	107 115	107 115
	Zbiory specjalne	53 027	53 027		807		53 834	53 834
	Razem	596 177	596 177	X	21 890	X	21 659	596 408
Biblioteka Filii	Druki zwarte	57 222	57 222		5 443	52	62 613	62 613
	Czasopisma	10 355	10 355		966		11 321	11 321
	Zbiory specjalne	2 456	2 456		316		2 772	2 772
	Razem	70 033	70 033	X	6 725	X	22 842	76 706
Ogółem	1 666 561	1 657 989	34 363	85 912	13 894	22 848	1 777 882	1 724 231

^a — Na podstawie spisu z natury, przeprowadzonego w 1980 r.

^b — Obejmują wpływy z oddziałów: Gromadzenia (13 463), Reprografii (275), Informacji Naukowej (156).

^c — Karty dokumentacyjne i dokumenty życia społecznego.

^d — Patenty, sprawozdania z wyjazdów służbowych za granicę, mikrofilmy, kserokopie.

Wdatki na księgozbiór i jego konserwację przedstawiały się następująco:

	1979	1980	%
Zakup księgozbioru	7 870 449	8 790 413	111,7
Konserwacja zbiorów	612 285	545 601	89,1

ZBIORY SPECJALNE

Gromadzenie, opracowywanie, udostępnianie i przechowywanie rękopisów, starych druków, katografii, grafiki, muzykaliów, dokumentów życia społecznego, opisów patentowych itp. odbywa się w Oddziale Zbiorów Specjalnych. Zbiory te posiadają wyodrębnione katalogi i udostępniane są w Czytelni Zbiorów Specjalnych, Gabinetie Muzycznym i Czytelni Patentowej. Ich stan na 31 XII 1980 r. przedstawiał się następująco:

Zbiory specjalne (tab. 7)

Rodzaje zbiorów	Przyrost bezwzgl. w jedn. obliczeniowych	Stan na 31 XII 1980
Rękopisy	9	654
Stare druki	65	18 253
Rozprawy doktorskie	80	1 189
Zbiory kartograficzne	24 576	30 103
Grafika	906	11 688
Plakaty	245	6 151
Nuty	458	9 878
Taśmy magnetofonowe	12	113
Płyty (ubytek)	1 561	1 790
Dok. życia społ.	2 800	2 800
Opisy patentowe	4 596	287 549 ^a
Sprawozdania z wyjazdów zagr.	156	1 276 ^a
Mikrofilmy	249	1 820
Kserokopie, fotokopie	25	127 ^a
Razem	34 027	373 421
+zbiory specjalne Bibl. Zakł. i Filii	1 123	56 606
Ogółem	35 150	430 027

^a Zbiory nie podlegające opracowaniu.

W 1980 r. zakupy i nabytki zbiorów specjalnych kształtowały się na poziomie lat ubiegłych. Wykazany wyższy w ewidencji przyrost wskazuje, że do tego zespołu wcielono po akcesji zakupy z lat ubiegłych. Liczba opracowanych jednostek zbiorów specjalnych kształtowała się na po-

ziomie wpływów (4912 : 5329). Odczuwalnie zmalało czytelnictwo, obrazuje to poniższe zestawienie.

Czytelnictwo zbiorów specjalnych (tab. 8)

Czytelnicy i udostępnianie	1979	1980	%
Liczba odwiedzin w czytelni z.s.	1206	924	76,6
Liczba udostępnień w czytelni z.s.	2390	2582	108,0
Liczba odwiedzin w Gab. Muzycznym	1456	448	30,7
Liczba udostępnień w Gab. Muzycznym			23,7
a) książek muzycznych i językowych	982	212	36,3
b) muzykaliów	2027	737	29,8
Liczba nagrań dla użytkowników	275	82	29,8
Liczba opracowanych audycji muz.	4	3	75,0

Przyczyn tak znacznego obniżenia usług w Oddziale Zbiorów Specjalnych poszukiwać należy nie tylko w zmniejszonym zainteresowaniu czytelników, ale także podjętej reorganizacji pracy całego oddziału.

W ramach działalności ekspozycyjnej zorganizowano: 5 wystaw plakatu, 1 wystawę grafiki, 1 kompleksową ekspozycję cimeliów, grafiki i plakatu poświęconą 125 rocznicy śmierci Adama Mickiewicza, 6 prezentacji z dziedziny dokumentów, druku, malarstwa, ekslibrisu.

Kontynuowano prace selekcyjne, inwentarzowe i porządkowe, głównie w zespołach zbiorów muzycznych, starych druków, rękopisów i dokumentów życia społecznego. Pełną inwentaryzację zbiorów przeprowadzono w Gabinetzie Muzycznym, a to w związku z przejściem na emeryturę (po 12 latach pracy na stanowisku kustosa zbiorów muzycznych) mgr Stanisławy Dąbek.

OPRACOWANIE ZBIORÓW

Odbывało się w dwóch oddziałach: Opracowania Druków Zwartych Nowych, który katalogował druki zwarte, prowadził ich inwentarz, przysposabiał technicznie książki do udostępniania oraz prowadził alfabetyczny i seryjny katalog wewnętrzny; Opracowania Wydawnictw Ciągłych, który katalogował i inwentaryzował czasopisma, prowadził alfabetyczny katalog wewnętrzny czasopism. W obu oddziałach opracowaniem objęto następujące jednostki (tab. 9):

Spadek wydajności pracy był wynikiem zwiększonej absencji chorobowej i zwiększoną liczbą urlopów okolicznościowych. Wydarzenia poli-

Opracowanie księgozbioru (tab. 9)

Wyszczególnienie	Porównawcze		
	1979	1980	%
Oddział Oprac. Druków Zwartych Nowych			
Liczba zatrudnionych	14	14	100,0
Opracowano jedn. oblicz.	18 440	17 050	92,4
Liczba opracowań na 1 zatr.	1 317	1 218	92,4
Oddział Oprac. Wyd. Ciągłych			
Liczba zatrudnionych	7	7	100,0
Opracowano jedn. oblicz.	10 392	9 439	90,8
Liczba opracowań na 1 zatr.	1 484	1 348	90,8

tyczne w kraju i pogarszający się z każdym dniem rynek zaopatrzenia (zwiększona liczba zebrań, dyskusje, kolejki w sklepach i bufetach) odbiły się wyraźnie na zarejestrowanych afektach pracy. Wąskim gardłem w pracy obu oddziałów było unieruchomienie (z braku autoryzowanego serwisu obsługi technicznej) automatów typu „konsul” powielających karty katalogowe.

KATALOGOWANIE RZECZOWE

Katalogowanie rzeczowe objęło następujące czynności: selekcję i włączanie kart do katalogu alfabetycznego, systematycznego i przedmiotowego (włączono 53 000 kart wobec 56 300 w 1979 r.), klasyfikację rzeczową druków zwartych, meliorację działu „historia” w katalogu systematycznym; klasyfikację przedmiotową, dopisywanie napływających dalszych tomów na kartach katalogów: systematycznego, alfabetycznego i przedmiotowego; dopisywanie dalszych sygnatur na kartach katalogowych. Obok tych czynności, pracownicy Oddziału Katalogów udzielali czytelnikom informacji katalogowych.

MAGAZYNOWANIE I KONSERWACJA ZBIORÓW

Magazyny Biblioteki Głównej, znajdujące się w gmachu głównym przy ul. Nowotki 11, mieszczą w warunkach nadmiernego zagęszczenia zbiory liczące 1 104 768 wol. i jedn. obliczeniowych. Dodatkowymi regałami zabudowano nawet korytarze i przejścia, brak jakiegokolwiek rezerwy na składowanie przybytków. Wieloletnie starania u władz uczelni o rewindykację pomieszczeń magazynowych zajmowanych przez Dział Wydawnictw UMCS oraz Archiwum UMCS, nie dały wyniku.

Działalność podstawowa Oddziału Magazynów i Konserwacji Zbiorów obejmowała realizację zamówień (rewersów) oraz przechowywanie i konserwację zbiorów. Efekty rocznej działalności obrazują poniższe liczby (tab. 10).

(tab. 10)

Wyszczególnienie	1979	1980	%
Liczba złożonych zamówień	129 847	120 102	92,5
Liczba dostarczonych jedn. oblicz.	123 229	112 152	91,0
Liczba oprawionych druków zw.	2 675	2 636	98,8
Liczba oprawionych czasopism	3 720	3 996	107,3
Liczba wykonanych konserwacji bież.:			
— druków zwartych	64	71	110,9
— czasopism	1 106	783	79,0

Brak własnej pracowni introligatorskiej zmuszał do korzystania z usług jednostek spółdzielczych. Niezależnie od wysokich kosztów oprawy introligatorskiej uciążliwym był sam transport do odległych punktów obsługi w Lubartowie i Puławach. Rewindykacja pomieszczeń pierwszego przyziemia, zajmowanego przez Drukarnię UMCS, stworzyłaby warunki do uruchomienia własnej introligatorni.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Udostępnianie zbiorów odbywało się w czytelnich gmachu Biblioteki Głównej: Humanistycznej, Matematyczno-Przyrodniczej, Czasopism, Informacyjno-Naukowej, Zbiorów Specjalnych, Bibliologicznej, Informacji Patentowej, w Gabinetach Muzycznym, w bibliotekach zakładowych, przez Wypożyczalnię Miejsową, drogą wypożyczeń międzybibliotecznych.

W 1980 r. 21 717 czytelników odwiedziło czytelnie i wypożyczalnię sieci bibliotecznej UMCS 216 071 razy, udostępniono im 620 067 woluminów i jednostek obliczeniowych, w tym 453 710 w czytelnich i 166 357 w wypożyczalniach.

Czytelnicy zarejestrowani w wypożyczalniach (tab. 11)

Biblioteki	Czytelnicy w 1980 r.			Porównawczo	% kol. 4:5
	indywid.	zbiorowi	razem		
Główna	8 218	303	8 521	7 600	110,8
Zakładowe	11 091	28	11 119	12 203	91,1
Filia	2 063	14	2 077	1 934	107,3
Razem	21 372	345	21 717	21 737	99,9

W tym:

— prac. UMCS	1 082	766	141,2
— studenci UMCS	15 725	16 416	95,7
— prac. innych uczelni	407	214	190,3
— stud. innych uczelni	1 268	1 021	124,1
— inni czytelnicy	3 235	3 320	97,4

Wypożyczenia czytelnikom w wypożyczalniach miejscowych (tab. 12)
(w woluminach i jednostkach obliczeniowych)

Biblioteki	Rodzaje				Porównawczo 1979 r.	% kol. 5:6
	druki zwarłe	wyd. ciągłe	zb. spec.	razem		
Główna	39 611	1 041	440	41 092	41 406	99,2
Zakładowe	87 479	16 516	4700	108 695	115 938	93,7
Filia w Rzeszowie	12 516		2	12 518	9 910	126,3
Razem	139 606	17 557	5142	162 305	167 254	97,0

Wypożyczanie międzybiblioteczne w wol. i jedn. oblicz. (tab. 13)

Biblioteki	Wysłano do bibliotek		Sprowadzono z bibliotek		Razem	Porównawczo
	krajo- wych	zagra- nicznych	krajo- wych	zagra- nicznych		
Główna	1640	13	1701	116	3470	4014
Zakładowe	219		226		445	402
Filia w Rzeszowie	30		107		137	176
Razem	1889	13	2034	116	4052	4592

Liczba czytelników i miejsc

	Czytelnie	Miejsca
Biblioteka Główna	8	321
Biblioteki Zakładowe	25	735
Filia w Rzeszowie	2	50
Razem	35	1106

Odwiedziny w czytelniach

	1980	1979	%
Biblioteka Główna	65 911	73 833	89,2
Biblioteki Zakładowe	142 663	141 757	100,6
Filia w Rzeszowie	7 497	4 067	184,3
Razem	216 071	219 657	98,4

Udostępnienia w czytelniach (tab. 14)

Biblioteki	Druki zwarte	Wydawn. ciągłe	Zbiory spec.	Razem	Porówn. 1979	%
Główna	100 610	82 683	3 568	186 861	198 201	94,2
Zakładowe	173 297	70 848	10 297	254 442	222 502	113,9
Filia w Rzeszowie	6 646	5 525	236	12 407	7 570	163,6
Razem	280 553	159 056	14 101	453 710	428 273	105,4

Udostępnienia w wypożycz. i czytelniach (tab. 15)

Biblioteki	Wypoż. Miejsc.	Wypoż. Między- bibliot.	Czytelnie	Razem	Porównawczo 1979	%
Główna	41 092	3470	186 861	231 423	243 621	94,9
Zakładowe	108 695	445	254 442	363 582	338 842	107,2
Filia w Rzeszowie	12 518	137	12 407	25 062	17 056	146,8
Razem	162 305	4052	453 710	620 067	600 119	103,3

BIBLIOTEKI ZAKŁADOWE

Biblioteka Główna sprawowała nadzór nad siecią bibliotek UMCS. Spełniając tę funkcję organizowała instruktaż i udzielała pomocy w zakresie opracowywania i udostępniania księgozbioru, dobierała i szkoliła personel.

Biblioteki Zakładowe, działając samodzielnie, gromadziły, przechowywały, opracowywały i udostępniały specjalistycznie dobierany księgozbiór. Współpracowały ponadto z kierownictwem jednostek, przy których istnieją, w procesie dydaktyczno-naukowym. O doborze księgozbioru, polityce gromadzenia i sposobie udostępniania decydujący głos posiadali kierownicy jednostek naukowych.

Wszystkie BZ dysponują odpowiednim aparatem informacyjnym w postaci katalogów (alfabetycznych i rzeczowych), katalogów prac magisterskich oraz kartotek publikacji pracowników naukowych. Obowiązuje w nich jednolity system ewidencjonowania materiałów bibliotecznych, dostosowany do wymogów instrukcji Ministerstwa Kultury i Sztuki z 15 VIII 1970 r. Centralne katalogi księgozbiorów BZ znajdują się w Bibliotece Głównej. W 1980 r. włączono do katalogu druków zwartych 14 503 karty katalogowe i 178 kart do centralnego katalogu czasopism.

Do sieci bibliotecznej UMCS w 1980 r. wchodziło 37 jednostek, w tym: 3 biblioteki wydziałowe, 11 instytutowych, 22 zakładowe i 1 biblioteka Filii UMCS w Rzeszowie. W stosunku do roku 1979 liczba BZ zmalała

o 4 jednostki. Nastąpiło to na skutek utworzenia na Wydziale Ekonomicznym biblioteki wydziałowej, do której włączono zbiory bibliotek: Instytutu Ekonomii Politycznej, Zakładu Ekonomiki Przemysłu, Zakładu Ekonomiki Rolnictwa, Zakładu Organizacji i Zarządzania oraz Zakładu Finansów i Rachunkowości. Zmiany organizacyjne zmierzały do utworzenia silnej, wydziałowej jednostki bibliotecznej (ponad 35 tys. wol.), zabezpieczającej pracownikom naukowym i studentom łatwy dostęp do specjalistycznego księgozbioru przez kwalifikowany personel w przystosowanych odpowiednio do tych celów pomieszczeniach. Było to możliwe dzięki przeniesieniu się wszystkich jednostek Wydziału Ekonomicznego do nowo wybudowanych pomieszczeń w gmachu przy Pl. Marii Curie Skłodowskiej 5. Biblioteka wydziałowa otrzymała w nim 340 m² powierzchni z przeznaczeniem na: magazyny zbiorów 133 m², czytelnię 150 m² (60 miejsc), rekreację i katalogi 30 m², opracowanie 16 m² i wypożyczalnię 11 m². W nowych warunkach lokalowych zapewniono pracę BZ na dwie zmiany. W efekcie tej reorganizacji liczba udostępnionych pozycji, wynosząca w 1979 r. 17 267 wol., wzrosła do 56 483 wol.

W całej sieci BZ pracowało 66 osób, w tym 4 w niepełnym wymiarze czasu (na część etatu). Współdziałało z nimi 4 pracowników technicznych, oddelegowanych z zakładów naukowych. W skład tej stosunkowo licznej grupy pracowników wchodziło: 1 adiunkt dyplomowany, 14 kustoszy, 15 starszych bibliotekarzy, 10 bibliotekarzy, 20 mł. bibliotekarzy, 1 mł. dokumentalista, 1 prac. techniczny i 4 st. magazynierów. Wykształcenie wyższe posiadało 49 pracowników a średnie 17. W oparciu o powyższe dane, a także wyniki pracy, można stwierdzić, że poziom kadry w Bibliotekach Zakładowych jest dobry.

Księgozbiór BZ liczył 673 114 wol. i jedn. obliczeniowych, w tym 498 072 wol. druków zwartych.

Inwentaryzację zdawczo-odbiorczą przeprowadzono w 5 jednostkach, a mianowicie w: BZ Instytutu Biologii, Zakładzie Finansów i Rachunkowości, Zakładzie Organizacji i Zarządzania, Zakładzie Ekonomiki Przemysłu, Zakładzie Ekonomiki Rolnictwa, a skontrum okresowe w 7 BZ: Zakładzie Logopedii, Studium Wojskowego, Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, Centralnego Laboratorium Aparatury Unikalnej, Instytutu Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej, Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych oraz Ogrodu Botanicznego.

Biblioteki Zakładowe dysponowały 27 czytelniami o 785 miejscach. Czytelnie te odwiedziło 150 160 czytelników, tj. o 5336 osób więcej jak przed rokiem. Ogółem w czytelniach i wypożyczalniach Bibliotek Zakładowych udostępniono 389 644 wol., tj. o 33 746 wol. więcej niż w roku 1979. Wzrost czytelnictwa w Bibliotekach Zakładowych jest efektem doskonalenia form pracy bibliotekarzy oraz wzrastającej poczytności zbiorów.

Pracownicy Bibliotek Zakładowych, obok wykonywania podstawowych czynności, zorganizowali w 1980 r. 28 wystaw tematycznych i nowości wydawniczych, sporządzili 2435 opisów bibliograficznych oraz udzielili 14 282 informacji bibliotecznych.

Wykaz Bibliotek Zakładowych wraz z informacją o księgozbiorach i czytelnictwie obrazuje tablica 16.

Zbiory i udostępnianie w BZ w 1980 r. (tab. 16)

Jednostki organizacyjne	Liczba udost.	Księgozbiór wol. i j. obl.	Obsada etatowa	Godziny udostęp.
1	2	3	4	5
Wydz. Biologii i NoZ	55 481	132 128	7	8—15
BZ Inst. Biologii	17 568	26 419	2	8—15
BZ Inst. Mikrobiologii	4 905	6 943	1	14—15
				wt. i piątki
BZ Inst. Nauk o Ziemi	32 534	97 829	4	8—20
BZ Biochemii	474	937	—	—
Wydz. Mat.-Fiz.-Chem.	51 010	63 318	8,5	—
BZ Inst. Mat. i Fizyki	30 559	34 111	5	8—19
BZ Inst. Chemii	20 451	29 207	3,5	8—19
Wydz. Prawa i Admin.	6 465	78 926	5	—
Biblioteka Wydziałowa	3 242	12 175	4	—
Ks. Z. Prawa administr.	—	6 523	—	—
Ks. Z. Prawa Państwowego	—	2 379	—	—
Ks. Z. Prawa Finansoweog	—	3 768	—	—
Ks. Z. Prawa Pracy	—	7 361	—	—
Ks. Z. Prawa Międzynarodowego Publicznego	—	3 808	—	—
Ks. Z. Prawa Karnego i Krymin.	—	4 323	—	—
Ks. Z. Postęp. Karnego i Krymin.	—	4 307	—	—
Ks. Z. Prawa Cyw. i Post. Cyw.	—	10 854	—	—
Ks. Z. Teorii Państwa i Prawa i Doktryn Polit.-Prawnych	2 437	5 668	—	—
Ks. Z. Hist. Państwa i Prawa	633	6 976	—	—
Ks. Z. Prawa Rzymskiego	50	1 960	—	—
BZ Zaw. Studium Aadministr.	103	7 881	1	8—15
Wydział Humanistyczny	126 634	181 609	15+3×0,5	—
BZ Inst. Fil. Polskiej	22 742	35 003	3	8.30—19
				w soboty
BZ Inst. Historii	19 825	61 395	3	8.30—15
				8—15
BZ Inst. Fil. Angielskiej	36 580	31 368	3+2×0,5	9—18
BZ Inst. Fil. Ros. i Słow.	12 121	29 009	3,5	9—18
BZ Zakładu Logopedii	—	2 576	—	—
BZ Zakładu Fil. Romańskiej	24 926	13 526	1	8—15
BZ Zakładu Fil. Germańskiej	10 440	7 832	2	8—15

1	2	3	4	5
BZ Laboratorium J. Obcych	—	900	—	8—19
Wydział Ekonomiczny	56 483	35 035	4	—
Biblioteka Wydziałowa	56 483	35 035	4	8—19
Wydział Pedagogiki i Psych.	44 602	72 890	5	—
Biblioteka Wydziałowa	44 602	72 890	5	8—20
Międzyucz. Inst. Filoz. i Soc.	9 773	21 185	3	8—20
Biblioteka Instytutowa	9 773	21 185	3	8—19.30
Międzyucz. Inst. Nauk Polit.	6 982	8 482	2	—
Biblioteka Instytutowa	6 982	8 482	2	8.30—20.00
Biblioteki Międzywydziałowe	6 151	2 835	1	—
BZ Ogrodu Botanicznego	460	1 158	—	—
BZ Studium Wojskowego	5 691	1 582	1	8—15
BZ Studium WF	—	—	—	—
BZ Studium Prakt. Nauki J. Obcych	—	2 044	—	—
BZ CLAU	—	95	—	—
Filia UMCS w Rzeszowie	25 062	76 706	11	—
Biblioteka Filii	25 062	76 706	11	—
Ogółem	388 643	673 114		61+4×0,5, w tym: 4 prac. zakł. n.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNO-NAUKOWA

Ważnym zadaniem bibliotek naukowych jest kształcenie i wychowywanie studentów jako przyszłych czytelników. Spełniając tę rolę Biblioteka Główna UMCS organizuje i prowadzi obligatoryjne zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów pierwszych lat wszystkich kierunków studiów. W 1980 r. objęto nimi 1503 studentów podzielonych na 79 grup. Ćwiczenia prowadziły 27 osoby, głównie pracownicy Oddziału Prac Organizacyjno-Naukowych i Dydaktycznych, bibliotekarze dyplomowani i kustosze.

Niezależnie od zajęć z przysposobienia bibliotecznego ze studentami prowadzono stałe szkolenie wewnątrzzakładowe dla bibliotekarzy. Uczestniczyli w nim wszyscy pracownicy Biblioteki, dla których przygotowano przy udziale własnych lub zaproszonych wykładowców, 20 dwugodzinnych odczytów i prelekcji. Dominowała tematyka księgoznawcza. Dla młodszych bibliotekarzy zorganizowano ponadto 40-godzinny kurs podstawowy z bibliotekarstwa, w którym uczestniczyły 22 osoby, a ukończyło go i zdało pomyślnie egzamin — 17.

Opieką nad praktykami wakacyjnymi studentów bibliotekoznawstwa objęto 56 słuchaczy z uniwersytetów: Jagiellońskiego, Łódzkiego, Śląskie-

go, UMCS, UMK w Toruniu, Wrocławskiego i Filii UMCS w Rzeszowie oraz z wyższych szkół pedagogicznych z Kielc, Krakowa, Rzeszowa i Zielonej Góry.

Działalność badawczo-naukowa koncentrowała się wokół trzech dziedzin: bibliografii, historii UMCS oraz historii książki i bibliotek. W tym zakresie gromadzono źródła, opracowywano kartoteki informacyjne oraz materiały publikacyjne. Pracownicy Oddziału Prac Organizacyjno-Naukowych i Dydaktycznych uczestniczyli w pracach komitetów redakcyjnych: *Studia o Książce*, *Słownik pracowników książki polskiej*, *Biuletyn Biblioteki UMCS*, *Wykaz Publikacji Pracowników UMCS...*, *Sprawozdanie z działalności UMCS w roku...*

Poważną pomoc w prowadzeniu działalności dydaktycznej i szkoleniowej stanowi księgozbiór bibliologiczny i specjalistyczna czytelnia. W minionym roku korzystało z niego 1263 czytelników, głównie bibliotekarzy i studentów bibliotekoznawstwa, którym udostępniono 1267 druków zwartych i 1078 czasopism.

Zakres działalności dydaktycznej obrazuje zestawienie.

Działalność dydaktyczna w 1980 r. (tab. 17)

Wyszczególnienie	Ilość	
	1979 r.	1980 r.
Zajęcia dyd. z przysposob. bibliot.: grup studenckich	72	79
słuchaczy	1480	1503
oprac. zestawów ćwiczeń	35	40
Szkolenie wewnątrzzakładowe, w tym:		
liczba wykładów, odczytów, prelekcji	23	20
liczba uczestników	158	158
liczba uczestników kursu podstawowego	—	22
Zajęcia dyd. na stud. bibliotekozn. UMCS:		
liczba wykładowców	4	3
liczba godzin	310	306
Zajęcia dyd. na innych kier. studiów UMCS:		
Liczba wykładowców	3	2
liczba godzin	100	90
Zajęcia dyd. na kursach bibliotekarskich poza UMCS:		
liczba wykładowców	5	4
liczba godzin	119	68
Praktyki wakacyjne studentów:		
liczba grup	9	14
liczba uczestników	34	56

W minionym roku OIN prowadził działalność informacyjną, dokumentacyjną, dydaktyczną i wydawniczą. W ramach realizacji zadań informacyjnych opracowywano kwerendy i sporządzano zestawienia bibliograficzne, prowadzono informację sygnałną w zakresie literatury patentowej, oragnizowano wystawy, przyjmowano wycieczki, udzielano informacji bibliograficznych, bibliotecznych i rzeczowych. Działalność dokumentacyjna obejmowała gromadzenie sprawozdań z wyjazdów zagranicznych pracowników UMCS oraz zbieranie i opracowywanie danych odnoszących się do dorobku drukowanego pracowników UMCS. Na działalność dydaktyczną złożyły się fakultatywne zajęcia bibliograficzne organizowane dla magistrantów, ćwiczenia ze studentami I roku studiów z przysposobienia bibliotecznego prowadzone wspólnie z innymi pracownikami Biblioteki oraz odczyty i prelekcje z zakresu informacji naukowej wygłaszane na imprezach ogólnomiejskich. Prace wydawnicze koncentrowały się na opracowywaniu miesięcznika (w 2 seriach) „Nowości Biblioteczne” oraz redakcyjno-technicznym przygotowywaniu wydawnictw własnych Biblioteki.

Współdziałając, na zasadzie „sprzężenia zwrotnego” z innymi użytkownikami informacji naukowej, przekazano do Katalogów Centralnych Biblioteki Narodowej 1880 kart katalogowych książek zagranicznych oraz 10 zestawień bibliograficznych.

Do wymiernych osiągnięć z zakresu informacji naukowej zaliczyć należy: udzielenie czytelnikom 719 informacji bibliograficznych, 2031 informacji bibliotecznych i patentowych, wykonanie 84 zestawień bibliograficznych w tym 43 z zakresu literatury patentowej, obsłużenie 19 grup wycieczek (413 osób), zorganizowanie 14 wystaw tematycznych i 8 wystaw nowości wydawniczych. Spośród różnorodnej tematyki wystaw można wymienić niektóre ciekawsze: „Exlibris Tadeusza Przytkowskiego”, „Jerzy Szaniawski — 100-lecie śmierci”, „Włodzimierz Majakowski w oczach swoich współczesnych”, „Publikacje pracowników UMCS o Leninie”, „Litewska książka naukowa”, „Sergiusz Jesienin”, „Powstanie Listopadowe w tekstach powieściowych i pamiętnikarskich”.

DZIAŁALNOŚĆ REPROGRAFICZNA

Działalność reprograficzna obejmowała dwa kierunki prac, dla Biblioteki — mikrofilmowano i odtwarzano reprograficznie cenniejsze rękopisy, starodruki, książki, czasopisma i muzykalia, wzbogacając tym samym lub chroniąc przed zniszczeniem zbiory własne, dla zakładów naukowych UMCS — mikrofilmowano materiał ilustracyjny do badań

i publikacji naukowych. Oddział Reprografii w znaczący sposób przyczynił się do gromadzenia dokumentów z życia Biblioteki oraz do organizacji wystaw. O dużej popularności tej dziedziny prac świadczy rosnąca z roku na rok liczba zamówień. W minionym roku przyjęto i zrealizowano z zakładów naukowych i własnych jednostek 2095 zamówień, wykonując:

1. mikrofilmy (neg., kontrn. pozytywy)	160 837, w tym:
— dla Biblioteki Głównej UMCS	62 676
— dla Zakładów naukowych UMCS	96 367
— dla obcych jednostek (odpłatnie)	1 794
2. fotokopie (powiększenia różnych form.)	70 919, w tym:
— dla Biblioteki Głównej UMCS	8 790
— dla zakładów naukowych	61 776
— dla obcych jednostek (odpłatnie)	353
3. reprodukcje	5 785, w tym:
— dla Biblioteki Głównej UMCS	455
— dla zakładów naukowych UMCS	5 330
4. kserokopie	139 488, w tym:
— dla Biblioteki Głównej UMCS	35 882
— dla zakładów naukowych UMCS	102 904
— dla obcych jednostek (odpłatnie)	702
5. mikrofilmy do inwentarza (w wol.)	250

ORGANIZACJE SPOŁECZNO-POLITYCZNE

Słabość bibliotekarstwa szkół wyższych, mająca swoje źródło w polityce kulturalnej państwa ostatniego okresu, inspirowała, w większym niż w jednostkach gospodarczych rozmiarze, do działania organizacje społeczno-polityczne. Ich aktywność, ukierunkowana głównie na wzbogacanie zasobów, rozwój czytelnictwa i poprawę jakości pracy, uchroniła Bibliotekę Główną UMCS od popadnięcia w stan stagnacji. Nieomal na każdym odcinku pracy odczuwalną była rola organizacji społeczno-politycznych. W sytuacji pozbawienia bibliotek odczuwalnej opieki tak ze strony odpowiedzialnych ministrów, jak i ich urzędów, zepchnięcia przez administrację uczelni bibliotekarzy do roli służebnej, ostoja w organizacjach społecznych i ich pomoc zespołom zarządzającym były wielce pożądane. Przyczyną wielu słabości była i jest sprawa niskiej rangi zawodu bibliotekarza, ogromne zaniedbania w bazie materialnej i zaniżone płace. Tym też problemom w swojej działalności organizacje społeczno-polityczne poświęcały najwięcej czasu.

Podstawowa Organizacja Partyjna PZPR liczyła 23 członków i kandydatów. W skład egzekutywy wchodził tow. tow. Stanisław Gnatiuk — I sekretarz, Henryk Kijankowski — II sekretarz, mgr Jadwiga Olczak — czł. egzekutywy.

Grupa Związkowa Związku Nauczycielstwa Polskiego, licząca 205 członków, po utworzeniu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, zmalała do 22 osób. Funkcje przewodniczących Grupy Związkowej ZNP sprawowały: mgr Stanisława Wojnarowicz (do 28 I 1980 r.), mgr Ewa Bandura (od 28 I 1980 r. do 29 IX 1980 r.), mgr Wiesława Gmiterek (od 3 X 1980 r.).

29 września 1980 r. na ogólnym zebraniu pracowników powołano Komitet Założycielski Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego w składzie: mgr Henryk Grocholski — przewodniczący, Jadwiga Szymkiewicz — wiceprzewodnicząca, Krystyna Cempel, Barbara Bulicz, Stanisława Osypiuk — członkinie KZ. Wraz z utworzeniem KZ NSZZ nastąpiło odczuwalne ożywienie pracowników, wyrażające się wzrostem aktywności i zainteresowań problematyką socjalną, społeczno-polityczną i organizacyjną nie tylko Biblioteki i Uczelni, ale całego kraju. Początkowo dominowały dwa nurty działalności, z jednej strony koncentrowano się na rekrutacji członków, budowie struktury organizacyjnej i szerokiej informacji, z drugiej zaś na analizie i ocenie dotychczasowych form zarządzania oraz formułowania postulatów poprawy organizacji pracy, metod zarządzania, opieki socjalnej, stosunków międzyludzkich oraz podniesienia poziomu zaniżonych płac. Komitet Założycielski NSZZ, współdziałając z członkami, opracował strukturę organizacyjną i przygotował program działania. Przyjęto dwustopniową strukturę instancji związkowej: Zarządy Kół, prowadzące bezpośrednią pracę wśród członków, Komisję Wydziałową¹ koordynującą i inspirującą pracę kół. Przy Bibliotece Głównej UMCS powstały 3 koła, a mianowicie: Koło nr 1 Bibliotekarzy i Archiwistów z przewodniczącą mgr Anną Lejman i wiceprzewodniczącą mgr Henryką Kwapiszewską, Koło nr 2 Bibliotek Zakładowych z przewodniczącą mgr Jadwigą Dąbrowską i wiceprzewodniczącą mgr Ewą Pli-szczyńską-Bylicą, Koło nr 3 Pracowników Administracji i Obsługi z przewodniczącą Heleną Buczkowską i wiceprzewodniczącą Krystyną Ciezką. W dniu 14 XII 1980 r. na zebraniu wyborczym członków NSZZ „Solidarność” wybrano Komisję Wydziałową w składzie: mgr mgr Jadwiga Szymkiewicz — przewodnicząca, Krystyna Cempel — wiceprzewodnicząca, Barbara Bulicz — wiceprzewodnicząca, Krystyna Ciechańska — instr. d/s k.o., Zbigniew Krajewski — sekretarz, Henryk Grocholski, przewodniczący Komisji Rewizyjnej, Ewa Bandura i Teresa Batorska — członkinie Komisji Rewizyjnej.

Koło Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej liczyło 29 członków.

Funkcję przewodniczącej zarządu koła sprawowała Helena Ryszko-Smolarz.

Koło Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej liczyło 56 członków. Przewodniczącą zarządu koła była mgr Maria Bownik, a wiceprzewodniczącą mgr Teresa Gaworczyk.

Koło Miejskie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich działające na terenie Biblioteki Głównej UMCS skupiało 96 członków. Funkcję przewodniczącej zarządu koła sprawowała mgr Barbara Flanczewska.

Niezależnie od wymienionych organizacji społeczno-politycznych, w ramach których pracownicy Biblioteki pracowali społecznie, wielu z nich należało do różnych towarzystw naukowych i stowarzyszeń twórczych, w tym do: Lubelskiego Towarzystwa Miłośników Książki, Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Polskiego Towarzystwa Historycznego, Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Polskiego Towarzystwa Logopedycznego, Towarzystwa Miłośników Lublina i innych.